Utgåva nr: 3
Giltigt fr.o.m. 2024-02-14
Giltigt t.o.m. 2026-02-14

Fastställt av: Processarbetsgruppen för cervixcancerprevention Region Västerbotten
Upprättat av: Sara Knip
Granskare: Lena Silfverdal
Organisation gäller inom: Region Västerbotten

Gynekologisk cellprovskontroll för kvinnor folkbokförda utanför Region Västerbotten samt för svenska medborgare som inte är folkbokförda i Sverige

Förändringar från föregående utgåva

Uppdatering av rutiner med anledning av nytt kallelsesystem, HKS.

Omfattning

Barnmorskor och läkare inom mödrahälsovård, primärvård och CFOG.

Bakgrund

Kvinnor som är folkbokförda i Sverige har enligt Patientlagen rätt att ta sitt screeningprov i vilken region de önskar. Om en kvinna som inte är folkbokförd i Sverige önskar ta ett gynekologiskt cellprov hänvisas hon till gynekologisk mottagning och får då betala för sin provtagning och vård.

Syfte

Patientsäker rutin för gynekologisk cellprovskontroll.

Lagar och andra krav

Lagen om avgiftsfrihet vid screening, gynekologisk cellprovskontroll.
Socialstyrelsens föreskrifter för gynekologisk cellprovskontroll.

Ansvar och befogenheter

- Barnmorska eller läkare inom mödrahälsovården eller primärvården ansvarar för att boka in kvinnan och ta cellprovet. I de fall där indicerad remiss används ansvarar provtagaren för att meddela kvinnan om svaret och vid behov remittera till CFOG för uppföljning.
- Läkare och barnmorska på CFOG ansvarar för att avvikande provsvar följs upp enligt nationella vårdprogrammet för cervixcancerprevention.

Beskrivning/Genomförande

Handläggning inom Mödrahälsovården

Provtagning på kvinna folkbokförd i annan region än Region Västerbotten (RV)

Screeningintervall/Kontrollfil:
Provtagning skall enbart utföras inom rekommenderat screeningintervall. Kontrollera i Cytburken om uppgift finns där angående senast taget prov. Om kvinnan uppvisar kallelse för provtagning bör också prov tas, eftersom hon kan tillhöra en region som ej är ansluten till Cytburken alternativt tillhöra en kontrollfil.

Betalning: Gynekologiskt cellprov inom screeningprogrammet är kostnadsfritt.

Tidsbokning:
Kvinnor folkbokförda utanför RV kallas för provtagning i sin hemregion. Om kvinnan i stället önskar provtagning på BMM i RV måste hon själv beställa tid för provtagning. Kvinnan bokas in på BMM. Kontrollera telefonnummer.

Remiss:
Använd screeningremiss i HKS. Fyll i hälsodeklarationen på sedvanligt sätt.

Journalanteckning:
En journalanteckning görs där det framgår orsak till att prov har tagits, om tidigare behandlad för cellförändringar (konisering) eller ej, samt om hon vid behov av vidare utredning/behandling önskar denna vid kvinnosjukvården i Västerbotten eller i hemregionen.

Patientinformation: Informera kvinnan om att normala provsvar skickas till folkbokföringsadressen. Informera om att hon kommer att kallas årligen om hon inte meddelar sin hemregion att prov tagits.

Vid obedömbart prov kommer hon att erbjudas förnyad provtagning på BMM. Vid avvikande provsvar kommer svaret att skickas till CFOG i Umeå, Skellefteå eller Lycksele som tar ställning till vidare utredning och skickar svar till kvinnan. Ifall kvinnan inte vill göra vidare utredning i region Västerbotten skall hon meddela CFOG vart remiss för utredning skall skickas.

Svarshantering gällande prov på kvinna folkbokförd i annan region än RV

Normalsvar: HKS skickar automatiskt svar till kvinnans folkbokföringsadress.

Obedömbart prov: HKS skickar svarsbrev, med kallelse till den BMM som tog provet.

Avvikande svar (positiv HPV-analys och avvikande cytologi): HKS skapar ett utredningsmeddelande som går till den gynmottagning dit BMM är kopplad (CFOG Umeå, Skellefteå eller Lycksele). CFOG bedömer svaret och kallar till vidare utredning. Vid behov kan läkaren kontrollera journalen hos BMM för ytterligare information. Ifall kvinnan vill utredas på annan instans skall hon själv meddela CFOG vart remiss skall skickas.

Handläggning inom CFOG

Handläggning avvikande provsvar på kvinna folkbokförd i annan region än RV

Kvinnan bokas in på CFOG för utredning, alternativt skickar remiss till hemregion för vidare utredning/eventuell behandling enligt kvinnans önskemål. CFOG informerar kvinnan om planering och vidare handläggning.

Dokumentation och arkivering

Se stycket Journalanteckning under beskrivning/genomförande.

Historik

-

Utarbetat av

Sara Knip, processledare, GCK-kansliet, Kompetenscentrum för mödra- och barnhälsovård

Referenser

https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-screeningprogram/2022-2-7758.pdf

Nationellt vårdprogram för livmoderhalscancerprevention v 4.0